

[Ministeren for kulturelle anliggender.]

store dele af befolkningen og også uden for landet grænser, forstår jeg forslagsstillernes interesse for spørgsmålet. Men ifølge kristeligt folkepartis forslag skal der i den gældende lovs § 11 indføjes en ny bestemmelse som stk. 5, hvorefter ministeren i følgende 3 tilfælde skulle kunne nægte godkendelse af statsstøtte. For det første hvor der er sandsynlighed for, at det færdige produkt vil være i strid med dansk lovgivning, for det andet hvor det vil virke diskriminerende over for grupper i befolkningen, og for det tredje hvor det vil medvirke til at nedbryde Danmarks omdømme i udlandet.

Ifølge den gældende filmlovs § 11, stk. 1, har det danske filminstitut til opgave at virke til fremme af filmkunsten i Danmark, og ifølge stk. 2 kan instituttets midler efter bestemmelse af instituttets bestyrelse anvendes til støtte af en række i bestemmelsen nærmere angivne forhold.

Ifølge § 11, stk. 4, kan ministeren for kulturelle anliggender i særlige tilfælde godkende, at der af instituttets midler kan ydes støtte til andre formål til fremme af filmkunsten end de i loven direkte nævnte.

Der er således ikke i den nugældende lov indføjet nogen bestemmelse om, at institutbestyrelsens afgørelser skal forelægges for ministeren, medmindre man ønsker at støtte filmformål, der ikke udtrykkeligt er omhandlet i loven.

Allerede af den grund er der normalt intet grundlag for ministeren for at nægte godkendelse, således som kristeligt folkeparti foreslår.

Der er ej heller nogen bestemmelse i loven om, at bestyrelsens beslutninger i henhold til § 11, stk. 2, kan ændres af ministeren for kulturelle anliggender eller af andre instanser, og disse afgørelser må derfor, ligesom det var tilfældet med de afgørelser, der blev truffet af bestyrelsen for filmfonden i henhold til film- og biografloven af 1964, betragtes som endelige, forudsat de ikke er i strid med anden lovgivning, i hvilken henseende de må være underkastet domstolenes almindelige prøvelsesret.

Derfor er det min opfattelse, at såfremt det her omhandlede lovforslag i princippet skulle fremmes, ville det være nødvendigt at foretage en væsentlig ændring af ordlyden i den foreslåede bestemmelse, og det er end-

videre min opfattelse, at hele spørgsmålet må gøres til genstand for en indgående drøftelse i folketinget og vel især i kulturudvalget.

For sagen har jo to sider. På den ene side er det af betydning, at der i spørgsmål vedrørende eventuel ydelse af støtte af statsmidler til kunstneriske frembringelser hersker en vidtgående frihed for et af statsmagten principielt uafhængigt sagkyndigt organ til at træffe sine beslutninger. Indgreb fra regeringsside i beslutninger om statsstøtte ville kunne opfattes som en art censur ud fra den betragtning, at den kunstneriske ytringsfrihed ikke vil kunne udøves, hvis der ikke skabes de økonomiske forudsætninger herfor, og det gælder særlig, når det kunstneriske medium er kostbart at bruge, som netop filmen er det.

På den anden side forekommer det uholdbart, at en komité på ganske få mennesker, i dette tilfælde 5, skal kunne træffe definitive dispositioner over deres medborgeres skattekrone til støtte af et projekt, som føles dybt krænkende for måske hundredtusinder af mennesker i ind- og udland og — dette vil jeg sætte en streg under — muligt vil vise sig at være i strid med dansk lovgivning.

I sagen om Thorsenfilmen kunne der være tale om en eventuel krænkelse af straffelovens blasfemibestemmelse, eventuelt også af den særlige beskyttelse imod droit moral-krænkelser.

I andre tilfælde kunne der blive spørgsmål om overtrædelse af lovgivningen om forbud mod diskrimination eller af bestemmelserne til værn om privatlivets fred.

I alle sådanne tilfælde føles det af vide kredse i befolkningen som en urimelighed, at der ikke bare siges stop; uanset hvilket kunstnerisk resultat der måtte blive tale om, finder disse kredse, at der ikke bør anvendes statspenge til projektets fremme. Derimod er der ikke noget i vejen for, at projektet kan gennemføres for private midler. Først dets offentlige fremførelse vil eventuelt til sin tid kunne blive mødt med retslig indgriben, hvis der er tale om overtrædelse af landets love, et spørgsmål, som jo domstolene i sidste instans må træffe afgørelse om.

Det, der er spørgsmålet, er derfor efter min opfattelse, om det er muligt uden at